

Sygn. akt III RC 269/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2022 r.

Sąd Rejonowy w Olkuszu, III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Agnieszka Proć

Protokolant Martyna Hałat

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2022 roku w Olkuszu

na rozprawie

sprawy z powództwa N. P.

przeciwko Ł. P.

o podwyższenie alimentów

I. zasądza od pozwanego Ł. P., PESEL (...) na rzecz powódki N. P., PESEL (...) alimenty w wysokości po 1000,00 (tysiąc złotych) miesięcznie, płatne do jej rąk do dnia 10 - go każdego następującego po sobie miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 13 grudnia 2021 roku - a to w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Olkuszu wydanym dnia 29 sierpnia 2012 r., sygn. akt III RC 164/12;

II. w pozostałej części powództwo oddala;

III. wyrokowi w pkt. I-szym nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;

IV. nakazuje pobrać od pozwanego Ł. P. na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Rejonowy w Olkuszu kwotę 400,00 (czterysta złotych) tytułem należnych kosztów sądowych.

/sędzia Agnieszka Proć/

Sygn. akt III RC 269/21

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 6 kwietnia 2022r.

Powódka N. P. w pozwie złożonym dnia 13 grudnia 2021r. wniosła o podwyższenie alimentów ciążyących na pozwanym Ł. P. na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Olkuszu wydanego dnia 29 sierpnia 2021r., sygn. akt III RC 164/12 z kwoty 550 zł do kwoty 1300 zł, poczynając od daty złożenia pozwu.

W uzasadnieniu pozwu podniesiono, że od daty wydania ostatniego orzeczenia minęło 8 lat. Wszystko zdrożało, wzrosły koszty utrzymania powódki, które wynoszą obecnie ponad 2500 zł miesięcznie. Aktualne alimenty pokrywają jedynie 1/5 miesięcznych wydatków powódki.

Pozwany Ł. P. w odpowiedzi na pozew z dnia 18 stycznia 2022r. wnioskował o oddalenie powództwa. Podał, że jego koszty utrzymania wzrosły bardziej niż u powódki i wynoszą średnio 3133 zł. Na same dojazdy do pracy wydaje ponad 578 zł. Na zakup sprzętu AGD wydał około 8000 zł, a na remont kuchni 12000 zł. Ponosi koszty utrzymania samochodu.

Postanowieniem wydanym dnia 16 lutego 2022r. zostało udzielone zabezpieczenie roszczenia na kwotę 800 zł miesięcznie

Sąd ustalił co następuje:

W wyroku Sądu Rejonowego w Olkuszu z dnia 29 sierpnia 2021r. w sprawie o sygn. akt III RC 164/12 pozwany Ł. P. zobowiązany został do uiszczania na rzecz małoletniej wówczas powódki alimentów w wysokości po 550 zł miesięcznie.

Powódka N. P. rozpoczynała wówczas naukę w V klasie szkoły podstawowej. Nie ponosiła kosztów dojazdu do szkoły. Koszt jej miesięcznego utrzymania matka oceniła na około 1000 zł.

Matka powódki zarabiała wówczas około 3600 zł. netto. Dochody pozwanego natomiast wynosiły średnio 2154 zł miesięcznie.

(dowód: akta sprawy III RC 269/21 -k. 8, 9-10, 81-83).

Aktualnie powódka studiuje na Uniwersytecie (...) w K. – Wydział Nauk Ścisłych i (...), studia stacjonarne, 3 semestr. Dojeżdża na zajęcia do K. od poniedziałku do piątku (z K. dojeżdża samochodem do O., następnie do K. minibusem, a tam tramwajem na uczelnię). Dojazdy zajmują jej około 1,5 godz. w jedną stronę, nie stać jej na wynajęcie mieszkania. Koszty dojazdów wynoszą około 400 zł w miesiącach w których odbywają się zajęcia. Ponosi comiesięcznie koszty: wyżywienia około 700 zł, telefon 75,83 zł, środki higieny i czystości 90 zł, odzież 80 zł, atrakcje 50 zł, interent 34,50 zł oraz fryzjer 60 zł co 3 miesiące. Dochodzą koszty związane z zakupem podręczników i pomocy naukowych.

Powódka uczęszcza na korepetycje z języka angielskiego, koszt jednej lekcji to 60 zł. Średnio ma 4 lekcje w miesiącu (w roku szkolnym).

Pozwany poza alimentami nie partycypuje w kosztach utrzymania powódki, nie utrzymuje z nią kontaktów, nie przekazuje żadnych prezentów.

Miesięczne koszty własnego utrzymania powódka oceniła na kwotę około 2000 zł, (w uzasadnieniu pozwu kwota ta wskazana została na ponad 2500 zł, przy uwzględnieniu wydatków na media).

(dowód: rachunki i faktury -k. 12, 14-22,23-28, 31-35, zaświadczenie z (...) z dnia 05.10.2021r. -k. 13, przesłuchanie powódki – nagranie jak k. 116v-117).

Matka powódki E. P. pracuje jako specjalista do spraw kadrowych z wynagrodzeniem 2210 zł miesięcznie. Jej roczny dochód w 2021r. wyniósł 32.400 zł (przychód 36.000 zł). W lipcu zakupiła samochód dla córki za kwotę 4500 zł, poniosła też znaczny wydatek na zakup pieca gazowego w kwocie 15170,79 zł (z programu „czyste powietrze” oczekuje zwrotu 60% wartości zakupu). W całości ponosi koszty utrzymania domu w którym mieszka wspólnie z powódką.

(dowód: zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu E. P. -k. 10, umowa sprzedaży samochodu -k. 29, faktura montażu kotła gazowego -k. 30, zeznanie podatkowe PIT – 37 -k. 11-114, przesłuchanie powódki – nagranie jak k. 116v-117).

Pozwany mieszka w mieszkaniu własnościowym o pow. 48 mkw. Pracuje w Spółce z o.o (...), w okresie próbnym od 01.12.2021r. do 28.02.2022r. jego wynagrodzenie wynosiło 3440 zł netto. W okresie pracy w (...) Sp. z o.o. od 9 sierpnia 2021r. do 8 listopada 2021r. jego wynagrodzenie netto wynosiło: 2320 zł za sierpień 2022r., 3275 zł za wrzesień 2022r., 3451 zł za październik 2022r. W 2019 r. pozwany uzyskał dochód w wysokości 43.233,76 zł, przychód

– 45.440,93 zł, natomiast w 2020 r. dochód 43.056,50 zł, przychód – 46.656,50 zł. Zatem średnio miesięcznie dochody pozwanego w tych latach wynosiły ponad 3500 zł.

W banku (...) spłaca raty kredytu po 74,95 zł miesięcznie. Nadto zwraca rodzicom pieniądze pożyczona na remont kuchni w łącznej kwocie 20.000 zł. Pomaga koleżance, która jak twierdzi nie ma pracy. Nie mieszkają razem, przy czym często pozwany przebywa u tej kobiety, a ona u niego.

Średnie miesięczne koszty swojego utrzymania pozwany ocenił na 3000 zł, przy czym nie wykazał dostatecznie co miałyby się składać na tą kwotę. Oświadczył, że na wyżywienie przeznacza ponad 1400 zł, czego również nie wykazał. Natomiast w jego ocenie na utrzymanie powódki wystracająca powinna być kwota 800 zł.

(dowód: zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 17.01.2022r. -k. 62, historia transakcji bankowych -k. 65, 80-81, 101, umowa wykonania usługi zabudowy meblowej -k. 69- 73, faktury -k. 74-78, 82-88, 91, 97, 100, 102-105, pismo z banku (...) z zestawieniem wymaganych wpłat z tytułu umowy -k. 95-96, zeznanie podatkowe PIT -37 -k. 66-68, pismo z Urzędu Skarbowego w O. z dnia 18.01.2022r. -k. 106, przesłuchanie pozwanego – nagranie jak na k.117-118).

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o powołane dowody z dokumentów, które w zasadzie nie były kwestionowane. Pomiął dowód z paragonów złożonych przez strony, bowiem nie wskazują one kto uiszczał należność za produkty wyszczególnione na tych paragonach, zatem nie są przydatne do wykazania faktu ponoszenia wydatków przez konkretną osobę.

Sąd dał wiarę zeznaniom powódki, które znajdują potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym oraz doświadczeniu życiowym, wskazującym na to, że kwota wykazywanych przez powódkę wydatków nie jest wygórowana jak na potrzeby studentki studiów stacjonarnych. Natomiast Sąd nie dał wiary twierdzeniom pozwanego co do wysokości jego dochodów, które wskazywał na niższe (2500 zł) niż faktycznie udokumentowane zaświadczeniami o wysokości jego wynagrodzenia, jak również nie podzielił argumentacji pozwanego co do wysokości jego wydatków, zwłaszcza w zakresie żywienia (ponad 1400 zł miesięcznie). Takie wydatki nie zostały udokumentowane przez pozwanego. Nadto pozwany nie potrafił określić jaką kwotą pomaga w utrzymaniu koleżance, nie wyjaśnił też czy wykazywane przez niego wydatki obejmują pomoc świadczoną tej osobie.

Sąd zważył , co następuje :

Materialnoprawną podstawą żądania podwyższenia alimentów jest zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego w zw. z art 133 kro oraz art. 135 kro.

Obowiązek alimentacyjny zgodnie z treścią przepisu art. 133 § 1 kro obciąża oboje rodziców, przy czym zakres jego zależy od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego oraz usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego (art. 135 §1 kro). Przepis ten stanowi o obowiązku alimentacyjnym rodziców wobec dzieci, które nie są w stanie samodzielnie się utrzymać, warunkując zakres świadczeń alimentacyjnych usprawiedliwionymi potrzebami uprawnionego oraz zarobkowymi i majątkowymi możliwościami zobowiązanego. Możliwości zarobkowe należy oceniać mając na uwadze faktyczne możliwości ich uzyskania, a nie jedynie wykazywane dochody.

Dziecko, które nie ma zdolności do samodzielnego utrzymania, nie osiąga własnych dochodów, ma prawo żądać i dochodzić świadczeń alimentacyjnych. Podkreśla się w tej mierze zasadę dobra dziecka, zakreślającą równomierną powinność obojga rodziców do alimentacji i zapewnienia dziecku prawidłowych warunków egzystencji, nawet kosztem szczególnego wysiłku w zaspokajaniu jego usprawiedliwionych potrzeb. Jednak w tym kontekście inaczej kształtuje się sytuacja uprawnionej osoby pełnoletniej. Osiągnięcie pełnoletniości przez osobę uprawnioną nie wyklucza samoistnie i automatycznie jej uprawnień do alimentacji (nie uchyla wobec niej obowiązku alimentacyjnego). Sytuacja uprawnionego podlega wówczas jednak zaostrzonym kryteriom oceny. Jeśli pełnoletni uprawniony kontynuuje naukę, trzeba wtedy zważyć, czy posiada ku temu predyspozycje - istotne jest więc, czy czas przeznaczony na naukę wykorzystuje produktywnie i czy rzeczywiście podnosi kwalifikacje zawodowe, gdyż ciągłość nauki musi być

poparta dotychczas osiąganymi pozytywnymi wynikami. Obowiązkiem rodziców jest zapewnienie dziecku takiego wykształcenia, przy wykorzystaniu jego zdolności i chęci, które zapewni mu samodzielny byt.

Zgodnie z brzmieniem art. 138 kro zmiany orzeczenia alimentacyjnego domagać się można w razie zmiany stosunków. „Zmiana stosunków” o której mowa w powołanym przepisie musi mieć charakter trwały, dotyczyć okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych, ma być to zmiana tych okoliczności, które są istotne z punktu widzenia przesłanek obowiązku alimentacyjnego.

Sytuacja powódki bez wątpienia uległa istotnej i trwałej zmianie, bowiem powódka w dacie złożenia pozwu uczęszczała do szkoły podstawowej, aktualnie studiuje. Koszty jej utrzymania znacznie wzrosły wobec upływu prawie 10 lat od poprzednio zasądzonych alimentów. Na same dojazdy na zajęcia powódka wydaje większą część z otrzymywanych alimentów, dochodzą koszty wyżywienia, ubrania, zakupu środków higieny, podręczników i pomocy naukowych. Matka powódki samodzielnie pokrywa koszty utrzymania domu w którym wspólnie mieszkają, nie jest w stanie partycypować w większości kosztów utrzymania córki.

Powódka nie posiada jeszcze stosownych kwalifikacji, by podjąć pracę, poza tym studiuje na studiach dziennych, na które dojeżdża, co zajmuje jej około 3 godziny dziennie w obie strony. Ewentualną pracę dorywczą mogłaby podjąć w dni wolne od nauki czy też w wakacje. Trudno jednakże oczekiwać od niej, by takie zajęcia podejmowała w trakcie nauki, mając na uwadze znaczne obciążenie obowiązkami szkolnymi. Nie posiada własnych źródeł dochodu i zdana jest na pomoc rodziców. Jednakże w okresie wakacyjnym może podjąć dorywcze zatrudnienie, jak wielu studentów i w ten sposób dorobić do kosztów własnego utrzymania.

Oceniając średnie miesięczne koszty utrzymania powódki na około 2000 zł Sąd uznał, że pozwany może pokrywać je w połowie. Zupełnie niezrozumiałym jest oświadczenia pozwanego, że jego zdaniem powódce na utrzymanie powinna wystarczyć kwota 800 zł miesięcznie, podczas gdy prawie dwukrotnie wyższą kwotę pozwany wydaje na wyżywienie, a przynajmniej tak deklaruje.

Pozwany w odpowiedzi na pozew podał, że koszty jego utrzymania wynoszą ponad 3100 zł miesięcznie, nadto pomaga swojej koleżance. Nie widzi natomiast potrzeby do udzielenia pomocy własnej córce, ponad kwotę uiszczanych alimentów, których wysokość nie uległa zmianie od prawie 10 lat. W tym czasie wzrosły dochody pozwanego oraz znacząco wzrosły wydatki po stronie powódki. Z zeznań pozwanego wynika, że jego pomoc dla koleżanki jest wyższa niż pomoc finansowa świadczona powódce. Jeżeli zatem pozwany pomaga w utrzymaniu osobie wobec której nie ciąży na nim obowiązek alimentacyjny, tym bardziej może pomóc własnej córce, która nie jest w stanie sama się utrzymać. Kwota 450 zł o jaką podwyższone zostały alimenty nie powinna obciążać budżetu pozwanego ponad jego możliwości zarobkowe.

Koszty utrzymania powódki są obecnie praktycznie dwa razy wyższe niż w dacie zasądzenia alimentów w sprawie III RC 164/22, a zatem i zakres obowiązku alimentacyjnego pozwanego powinien być odpowiednio wyższy, przy uwzględnieniu dochodów pozwanego oraz jego wydatków. Kwota 2000 zł na potrzeby studiującej powódki, która dojeżdża na zajęcia do K. nie jest wygórowana. Pozwany powinien w ocenie Sądu partycypować w połowie tych kosztów.

Z przedstawionych zatem względów Sąd w oparciu o powołane wyżej przepisy orzekł jak w pkt I i II wyroku, oddalając powództwo ponda kwotę 1000 zł. Alimenty zostały określone na zasadach wskazanych w pozwie, z datą płatności od dnia złożenia pozwu.

Wyrokowi w pkt I nadano z urzędu rygor natychmiastowej wykonalności zgodnie z dyspozycją art. 333§1 pkt 1 kpc.

Kosztami sądowymi w zakresie uwzględnionego roszczenia został obciążony pozwany, bowiem powódka z mocy ustawy w sprawie o podwyższenie alimentów jest zwolniona od tych kosztów. Na koszty te złożyła opłata w wysokości 400 zł. Orzeczenie w pkt VI wydano w oparciu o przepisy art. 13 ust. 1 pkt 4 oraz art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Sąd omyłkowo nie rozstrzygnął o kosztach procesu w zakresie kosztów zastępstwa adwokackiego na rzecz powódki.

sędzia Agnieszka Proć